

nemohla by žalobkyně nabytí nároku na vdovský důchod pro nedostatek čekací doby. Karel H. zemřel dne 12. prosince 1929 a podle § 25 cit. zák. má pojištěncova vdova na vdovský důchod jen tehdy, jestliže pojištěnec v době svého úmrtí požíval důchodu invalidního nebo starobního, anebo měl nárok na tento důchod. Podle § 16 cit. zák. jest pak nárok na důchod invalidní a starobní (§ 15 čís. 1 zák.) vázán na dokonání čekací doby šedesáti příspěvkových měsíců, jichž H. — kdyby se předpokládalo, že nepodléhal před tím pensijnímu pojištění, — nemohl nabytí, an dotčený zákon nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1929 (§ 198 zák. čís. 26/29 sb. z. a n.). Jde tedy toliko o to, zda Karel H. byl pojištěním povinen podle zákona čís. 89/20 sb. z. a n. V tomto směru je zase rozhodné ustanovení § 1 odst. 2a) cit. zák., podle něhož jsou pojištěním povinni zaměstnanci, kteří vykonávají převážně práce duševní, nebo kteří k pracím jiných osob pravidelně dozírají. Karel H. vykonával úkony ranního číšníka (t. zv. »Früstücksrechner«), záležející v tom, že od 7 hodin ráno do 12 hodin poledne zastával službu jak číšníka obsluhujícího, tak i číšníka účtujícího. V dopoledních hodinách obsluhoval tedy hosty a přijímal od nich peníze, a ježto byl sám v kavárně, jest opodstatněn závěr, že manuální výkony ryze číšnické jako donášení nápojů, nápomoc hostů při svlékání a oblékání, donášení novin, telefonních seznamů a pod. převyšovaly duševní úkony (výpočet účtů a přijetí peněz od hostů), zvláště, hledí-li se k známé zkušenosti, že dopolední obchod je pouze podřadnou částí celkového obratu v kavárnách. Dále bylo zjištěno, že odpoledne a večer zastával výhradně jen službu číšníka obsluhujícího a jen jednou týdně zastupoval odpoledne i večer Rudolfa P., který byl v podniku ustanoven vrchním číšníkem (účtujícím číšníkem). Hledí-li se k tomuto celkovému zaměstnání Karla H., nelze tedy důvodně za to míti, že konal převážně služby, které vzhledem k požadavku určité kvalifikace a vzhledem k významu a důležitosti výkonů pro podnik vybočovaly z mezí rázu obyčejných t. j. služeb číšnických, jež lze pokládati jen za výkony rázu podřadného.

Čís. 14710.

Jestliže kupitel zabrané nemovitosti složil závdavek na kupní cenu s výhradou, že jej obdrží bez úroků zpět, odepře-li Státní pozemkový úřad zásadně souhlas ke zcizení nemovitosti, a jestliže tento souhlas byl skutečně odepřen, jest prodávatel povinen vrátiti závdavek bez ohledu na to, že Státní pozemkový úřad dodatečně své rozhodnutí zrušil a vyhradil si nové rozhodnutí.

(Rozhodnutí ze dne 15. listopadu 1935, Rv III 1071/34; důvody viz Úr. sb. čís. 2304.)

Čís. 14711.

Kdy jest poškozenému, jenž nemůže pro sníženou pracovní schopnost 50% hledíc k neutěšeným hospodářským poměrům naléztí práci vůbec, přiznati náhradu celého výdělku.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1935, Rv I 2519/33.)

Nižší soudy přisoudily žalobci, žalujícímu z důvodu náhrady škody podle § 1320 o. z. náhradu za celý ušlý výdělek i za dobu, po kterou jeho pracovní nezpůsobilost byla snížena na 50%, první soud z těchto důvodů: Nezpůsobilost pracovní úplná byla u žalobce po 11 měsíců, na to se snížila, ale ještě byla nejméně 50%ní, která trvá dosud dle stavu vyšetřného v polovině září 1932. Soud má za to, že žalobci přísluší náhrada za úplnou ztrátu způsobilosti (100%) i po dobu, po kterou dle posudku znalce lékaře se nezpůsobilost již snížila, a to jednak proto, že znalec připustil i po zlepšení snížení nejméně o 50%, jednak proto, že i 50% nezpůsobilost se stanoviska lékařského nutno posuzovati ve skutečnosti i nadále jako plnou nezpůsobilost (100%), ježto nelze, zejména v době nynější nadbytečné nabídky zdravých sil pracovních očekávati, že by mohl žalobce zjednat si práci, se které by byl při své obmezené schopnosti pracovní, a že by bylo lze zaměstnavatele přiměti ku jeho přijetí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody :

Otázku, zda žalobci přísluší nárok na náhradu 100% ušlého výdělku i za dobu, po kterou byl znalcem uznán neschopným k práci jen 50%, posoudily nižší soudy správně. V příčině náhrady ušlého výdělku ustanovuje § 1325 obč. zák., že jest poškozenému nahraditi výdělek ušlý a, je-li poškozený k výdělku nezpůsobilý, též výdělek příště ucházející. Jest tu míněn výdělek, který měl poškozený před úrazem a který mu následkem úrazu uniká, takže jest mu nahraditi tolik, kolik by mohl vydělati, kdyby byl zdrav. Dovojuje-li se v dovolání, že při posuzování oprávněnosti ušlého výdělku podle § 1325 obč. zák. nelze přihlížeti k okolnostem, které škodu způsobily zvenčí a které nastaly bez přičinění škůdce, t. j. k nynějším kritickým poměrům na pracovním trhu, a že žalobce ani netvrdil, že práci hledal a nenalezl, a že soud mimo to přehlédl, že v době, kdy u žalobce přestala pracovní nezpůsobilost (21. února 1931), nebylo ještě hospodářské krise nebo krise na pracovním trhu, nelze mu v té všeobecnosti dáti za pravdu, neboť otázku, zda poškozený, jenž, částečně jsa obmezen v pracovní způsobilosti, nemůže nalézt zaměstnání při nynější obecné nezaměstnanosti, má nárok na náhradu plného 100%ního dřívějšího výdělku, jest řešiti pro každý jednotlivý případ samostatně. A tu přichází v souzeném případě v úvahu, že podle zjištěného stavu věci byl žalobce před úrazem zaměstnán jako automontér a že byla u něho zjištěna úrazem přivoděná nezpůsobilost pracovní, jež byla úplná po 11 měsíců, na to se snížila, ale ještě byla nejméně 50%ní a trvala ještě v době vyšetření, t. j. v polovině září 1932. Byl-li podle tohoto zjištěného stavu věci poškozený žalobce úrazem po 11 měsíců úplně a pak značnou měrou (50%) až do poloviny září 1932 vyloučen z možnosti najíti si zaměstnání ve svém povolání jako automontér, jest snížení výdělečné způsobilosti žalobcovy v příčinné souvislosti s jeho úrazem a jest spravedlivé, aby se mu za toto vyloučení z volné soutěže na trhu práce dostalo odškodnění přiznáním

celého možného výdělku i za dobu, po kterou trvala zmenšená, t. j. 50% nezpůsobilost ku práci, tedy za dobu od 21. února 1931 do 20. září 1932. Při tom nerozhoduje v tomto případě jen schopnost k výdělku sama o sobě, nýbrž hledíc k tehdejšímu již neutěšeným poměrům hospodářským i možnost výdělku, to jest možnost naléztí práci vůbec, takže v souzeném případě úbytek výdělečné způsobilosti se rovná úplné její ztrátě.

Čís. 14712.

K § 26 (1) čís. 3 zák. o ochraně nájemníků ve znění vyhlášky min. soc. péče čís. 62/34 Sb. z. a n. a §§ 16 čís. 1 a 17 zák. ze dne 3. prosince 1868 čís. 59 z. z. čes.

Chudinský fond obce v Čechách se základním účelovým jméním jest pokládati za samostatný právní podmět. Dům připsaný v knize pozemkové chudinskému fondu není ve vlastnictví, nýbrž jen ve správě obce.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1935, Rv I 1893/35.)

Proti soudní výpovědi z nájmu krámu dané žalované firmě městskou obcí L. namítla žalovaná, že dům, z jehož krámu je vypovídána, není připsán v pozemkové knize do vlastnictví města L., nýbrž do vlastnictví L. chudinského fondu, který je jen obcí spravován. N i ž š í s o u d y ponechaly výpověď v účinnosti.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky nižších soudů a výpověď zrušil.

D ů v o d y :

Podle § 26 (1) čís. 3 nyní platného zákona o ochraně nájemníků, nevztahuje se zákon ten mimo jiné na domy, které jsou od 1. listopadu 1918 ve vlastnictví obce, na domy ve vlastnictví nebo správě státu a na domy a objekty, které jsou ve vlastnictví nebo správě železnic nebo železničních fondů. Již z doslovu zákona vyplývá, že u obcí vyloučení ochrany nájemníků mělo býti obmezeno jen na domy, které jsou ve vlastnictví, a nikoliv i na domy, které jsou jen ve správě obce (srov. rozhodnutí čís. 13147 sb. n. s.) Žalovaná firma uplatnila v námitkách proti soudní výpovědi také námitku, že dům, z jehož krámu je vypovídána, není připsán v pozemkové knize do vlastnictví města L., nýbrž do vlastnictví L. chudinského fondu, který jest obcí jen spravován. Bylo proto na žalobkyni, aby prokázala, že, ač jí není dům v pozemkových knihách do vlastnictví připsán, je ve skutečnosti jeho vlastní. Ve směru tom uvedla žalobkyně, že chudinský fond v L. není samostatnou právnickou osobu s vlastním účelovým jméním, nýbrž že jest jako každý jiný obecní fond součástí obecního jmění a že tedy zmíněný dům, ač jako jeho vlastník je v pozemkových knihách zapsán »L. chudinský fond«, je ve skutečnosti ve vlastnictví městské obce L. Nižší soudy zjistily, že dotčený dům odkázala dřívější jeho vlastnice městu L. jako universálnímu dědici, že obec ta k dědictví se přihlásila a že jí byl dům v pozůstalostním řízení do vlastnictví odevzdán. Dále zjistily, že na návrh